

Albanian

Mbasi njohja e dinjitetit të lindur të tē drejtave të barabarta dhe të patjetërsueshme të tē gjithë anëtarëve të familjes njerëzore është themeli i lirisë, drejtësisë dhe paqes në botë; mbasi mosrespektimi dhe përbuzja e tē drejtave të njeriut ka cuar drejt akteve barbare, të cilat kanë ofenduar ndërgjegjen e njerëzimit, dhe mbasi krijimi i botës në tē cilën njerëzit do tē gëzojnë lirinë e fjalës, tē besimit dhe lirinë nga frika e skamja është proklamuar si dëshira më e lartë e cdo njeriu; mbasi është e nevojshme që tē drejtat e njeriut tē mbrohen me dispozita juridike, kështu që njeriu tē mos jetë i shtrënguar që nē pikën e fundit t'i përvishet kryengritjes kundër tiranisë dhe shtypjes; mbasi është e nevojshme që tē nxitet zhvillimi i marrëdhënieve miqësore midis kombeve; mbasi popujt e Kombeve të Bashkuara vërtetuan përsëri në Kartë besimin e tyre nē tē drejtat themelore tē njeriut, nē dinjitetin dhe vlerën e personit tē njeriut dhe barazinë midis burrave dhe grave dhe mbasi vendosën që tē nxitin përparimin shoqëror dhe tē përmirësojnë nivelin e jetës nē liri tē plotë; mbasi shtetet anëtare u detyruan që, nē bashkëpunim me Kombet

Dutch (Nederlands)

Overwegende, dat erkenning van de inherente waardigheid en van de gelijke en onvervreemdbare rechten van alle leden van de mensengemeenschap grondslag is voor de vrijheid, gerechtigheid en vrede in de wereld; overwegende, dat terzijdestelling van en minachting voor de rechten van de mens geleid hebben tot barbaarse handelingen, die het geweten van de mensheid geweld hebben aangedaan en dat de komst van een wereld, waarin de mensen vrijheid van meningsuiting en geloof zullen genieten, en vrij zullen zijn van vrees en gebrek, is verkondigd als het hoogste ideaal van iedere mens; overwegende, dat het van het grootste belang is, dat de rechten van de mens beschermd worden door de suprematie van het recht, opdat de mens niet gedwongen worde om in laatste instantie zijn toevlucht te nemen tot opstand tegen tyrannie en

onderdrukking; overwegende, dat het van het grootste belang is om de ontwikkeling van vriendschappelijke betrekkingen tussen de naties te bevorderen; overwegende, dat de volkeren van de Verenigde Naties in het Handvest hun vertrouwen in de fundamentele rechten van de

Estonian

Pidades silmas, et inimkonna kõigi liikmete väärikuse, nende vördsuse ning võõrandamatute õiguste tunnustamine on vabaduse, õigluse ja üldise rahu alus; ja pidades silmas, et inimõiguste põlastamine ja hülgamine on viinud barbaarsusteni, mis piinavad inimkonna südametunnistust, ja et sellise maailma loomine, kus inimestel on veendumuste ja sõnavabadus ning kus nad ei tarvitse tunda hirmu ega puudust, on inimeste üllaks püüdluseks kuulutatud; ja pidades silmas vajadust, et inimõigusi kaitseks seaduse võim selleks, et inimene ei oleks sunnitud viimase abinõuna üles tõusma türannia ja röhumise vastu; ja pidades silmas, et on vaja kaasa aidata sõbralike suhete arendamisele rahvaste vahel ja; pidades silmas, et ühinenuud rahvaste perre kuuluvad rahavad on põhikirjas kinnitanud oma usku inimese põhiõigustesse, inimisiksuse väärikusse ja vääritusse ning meeste ja naiste vörðõiguslikkusesse ning on otsustanud kaasa aidata sotsiaalsele progressile ja elutingimustele parandamisele suurema vabaduse juures; ja pidades silmas, et liikmesriigid on kohustatud koostöös Ühinenuud Rahvaste

Finnish (Suomi)

Kun ihmiskunnan kaikkien jäsenien luonnollisen arvon ja heidän yhtäläisten ja luovuttamattomien oikeuksiensa tunnustaminen on vapauden, oikeudenmukaisuuden ja rauhan perustana maailmassa, kun ihmisoikeksia on väheksytty tai ne on jätetty huomiota vaille, on tapahtunut raakalaistekoja, jotka ovat järkyttäneet ihmiskunnan omaatuntoa, ja kun kansojen korkeimmaksi päämääräksi on julistettu sellaisen maailman luomi-

nen, missä ihmiset voivat vapaasti nauttia sanan ja uskon vapautta sekä elää vapaina pelosta ja puutteesta, kun on vältämätöntä, että ihmisoikeudet turvataan oikeusjärjestysellä, jotta ihmisten ei olisi pakko viimeisenä keinona nousta kapinaan pakkovaltaa ja sortoa vastaan, kun on tähellistä edistää ystävälisten suhteiden kehittymistä kansojen välille, kun Yhdystyneiden Kansakuntien kansat ovat peruskirjassa vahvistaneet uskonsa ihmisten perusoikeuksiin, ihmisyksilön arvoon ja merkitykseen sekä miesten ja naisten yhtäläisiin oikeuksiin ja kun ne ovat ilmaisheet vakaan tahtonsa edistää sosiaalista kehitystä ja parempien elämisien ehtojen aikaansaamista vaapaammissa oloissa

French (Français)

Considérant que la reconnaissance de la dignité inhérente à tous les membres de la famille humaine et de leurs droits égaux et inaliénables constitue le fondement de la liberté, de la justice et de la paix dans le monde, considérant que la méconnaissance et le mépris des droits de l'homme ont conduit à des actes de barbarie qui révoltent la conscience de l'humanité et que l'avènement d'un monde où les êtres humains seront libres de parler et de croire, libérés de la terreur et de la misère, a été proclamé comme la plus haute aspiration de l'homme, considérant qu'il est essentiel que les droits de l'homme soient protégés par un régime de droit pour que l'homme ne soit pas contraint, en suprême recours, à la révolte contre la tyrannie et l'oppression, considérant qu'il est essentiel d'encourager le développement de relations amicales entre nations, considérant que dans la charte les peuples des Nations Unies ont proclamé à nouveau leur foi dans les droits fondamentaux de l'homme, dans la dignité et la valeur de la personne humaine, dans l'égalité des droits des hommes et des femmes, et qu'ils se sont déclarés résolus à favoriser le progrès social

German (Deutsch)

Da die Anerkennung der angeborenen Würde und der gleichen und unveräußerlichen Rechte aller Mit-

glieder der Gemeinschaft der Menschen die Grundlage von Freiheit, Gerechtigkeit und Frieden in der Welt bildet, da die Nichtanerkennung und Verachtung der Menschenrechte zu Akten der Barbarei geführt haben, die das Gewissen der Menschheit mit Empörung erfüllen, und da verkündet worden ist, daß einer Welt, in der die Menschen Rede- und Glaubensfreiheit und Freiheit von Furcht und Not genießen, das höchste Streben des Menschen gilt, da es notwendig ist, die Menschenrechte durch die Herrschaft des Rechtes zu schützen, damit der Mensch nicht gezwungen wird, als letztes Mittel zum Aufstand gegen Tyrannie und Unterdrückung zu greifen, da es notwendig ist, die Entwicklung freundschaftlicher Beziehungen zwischen den Nationen zu fördern, da die Völker der Vereinten Nationen in der Charta ihren Glauben an die grundlegenden Menschenrechte, an die Würde und den Wert der menschlichen Person und an die Gleichberechtigung von Mann und Frau erneut bekräftigt und beschlossen haben, den sozialen

az elhatározásukat, hogy elősegítik a szociális haladást és nagyobb szabadság mellett

Icelandic (Íslenska)

Það ber að viðurkenna, að hver maður sé jafnborinn til virðingar og réttinda, er eigi verði af honum tekin, og er þetta undirstaða frelsis, réttlætis og friðar i heiminum. Hafi mannréttindi verið fyrir borð borin og lítilsvirt, hefur slikt haft í för með sér síðlausar athafnir, er ofboðið hafa samvizku mannkynsins, enda hefur því verið yfir lýst, að æðsta markmið almenninga um heim allan sé að skapa veröld, þar sem menn fái notið málfrelsísl, trúfrelsísl og óttaleyssísl um einkalíf afkomu. Mannréttindi á að vernda með lögum. Að öðrum kosti hljóta menn að grípa til þess örþrifaráðs að rísa upp gegn kúgun og ofbeldi. Það er mikilsvert að efla vinsamleg samskipti þjóða í milli. Í stofnskrá sinni hafa Sameinuðu þjóðirnar lýst yfir trú sinni á grundvallaratriði mannréttinda, á göfgi og gildi mannsins og jafnrétti karla og kvernna, enda munu þær beita sér fyrir félagslegum framförum og betri lífsafkomu með auknu frelsi manna. Aðildarríkin hafa bundizt samtökum um að efla almenna virðingu fyrir og gæzlu hinna mikilsverðustu mannréttinda í samráði við Sameinuðu þjóðirnar. Til þess að slík samtök megi sem

Irish

De Bhrí gurb é aithint dínte dúchais agus chearta comhionanna do-shannta an uile dhuine den chineaonna is foras don tsaoirse, don cheartas agus don tsiocháin sa domhan, de Bhrí gur thionscain a neamhaird agus an mí-mheas ar chearta an duine gníomhartha barbartha a chuir uafás ar choinsias an chineaonna, agus go bhfuil forógartha gurb é meanmarc is uaisle ag an gcoitiantacht saol a thabhairt i réim a bhéarfas don duine saoirse chainte agus chreidimh agus saoirse ó eagla agus ó amhgar, de Bhrí go ndearna pobail na Náisiúin Aontaithe sa Chairt dearbhú athuair ar a gcreideamh i gcearta bunúsacha an duine, i ndínit agus i bhfiúntas pearsan an duine agus i gcearta

comhionanna fear agus bean, agus gur chinneadar tacú leis an ascnamh sóisalach agus réim maireachtana níos fearr a thabhairt i gcrích faoi shaoirse níos fairsinge, de Bhrí gur ghabhadar na Stát-Chomhaltaí faoi chuing ghealtanais go ndéanfaid, i gcomhar leis na Náisiúin Aontaithe, urraim uile-choiteann éifeachtach d'áirthiú do chearta agus do shaoirsí bunúsacha an duine. De Bhrí go bhfuil sé fior-thábhachtach, chun an

Italian

Considerato che il riconoscimento della dignità inherente a tutti i membri della famiglia umana e dei loro diritti, uguali ed inalienabili, costituisce il fondamento della libertà, della giustizia e della pace nel mondo; considerato che il disconoscimento e il disprezzo dei diritti umani hanno portato ad atti di barbarie che offendono la coscienza dell'umanità, e che l'avvento di un mondo in cui gli esseri umani godano della libertà di parola e di credo e della libertà dal timore e dal bisogno è stato proclamato come la più alta aspirazione dell'uomo; considerato che è indispensabile che i diritti umani siano protetti da norme giuridiche, se si vuole evitare che l'uomo sia costretto a ricorrere, come ultima istanza, alla ribellione contro la tirannia e l'oppressione; considerato che è indispensabile promuovere lo sviluppo di rapporti amichevoli tra le Nazioni; considerato che i popoli delle Nazioni Unite hanno riaffermato nello Statuto la loro fede nei diritti umani fondamentali, nella dignità e nel valore della persona umana, nell'uguaglianza dei diritti dell'uomo e della donna, ed hanno deciso di promuovere il progresso sociale e un miglior tenore di vita in

Lithuanian

Kadangi visų žmonių giminės narių prigimtinio orumo ir lygių bei neatimamų teisių pripažinimas yra laisvės, teisingumo ir taikos pasaulyje pagrindas; kadangi žmogaus teisių nepaisymas ir niekinimas pastūmėjo vykdyti barbariskus aktus, kurie papiktino žmonijos sąžinę, ir didžiausių paprastų žmonių siekiu buvo paskelbtas pasaulio, kuriame

žmonės turi žodžio bei įsitikinimų laisvę ir yra išlaisvinti iš baimės ir skurdo, sukūrimas; kadangi būtina, kad žmogaus teises saugotų įstatymo galia, idant žmogus nebūtų priverstas, nerasdamas jokios kitos išeities, sukilti prieš tironiją ir priespaudą; kadangi būtina skatinti draugišką tautų santykį plėtra; kadangi Jungtinė Tautų Chartijoje tautos vėl patvirtino savo tikėjimą pagrindinėmis žmogaus teisėmis, žmogaus, kaip asmenybės, orumu ir vertybe, lygiomis moterų ir vyru teisėmis ir pasiryžo skatinti socialinę pažangą bei geresnio gyvenimo didesnės laisvės sąlygomis sieki; kadangi valstybės narės yra įsipareigojusios bendradarbiaudamos su Jungtinėmis Tautomis siekti, kad būtų skatinama visuotinė pagarba žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms ir jų būtų paisoma; kadangi bendras šiu teisių ir laisvių supratimas yra nepaprastai svarbus.

Norwegian, Bokmål (Norsk) Da anerkjennelsen av menneskeverd og like og umistelige rettigheter for alle medlemmer av menneskeslekten er grunnlaget for frihet, rettferdighet og fred i verden, da til sidesettelse av og forakt for menneskerettighetene har ført til barbariske handlinger som har rystet menneskehets samvittighet, og da framveksten av en verden hvor menneskene har tale- og trosfrihet og frihet fra frykt og nød, er blitt kunngjort som folkenes høyeste mål, da det er nødvendig at menneskerettighetene blir beskyttet av loven for at menneskene ikke skal tvinges til som siste utvei å gjøre opprør mot tyranni og undertrykkelse, da det er viktig å fremme utviklingen av vennskapelige forhold mellom nasjonene, da De Forente Nasjoners folk i Pakten på ny har bekreftet sin tro på grunnleggende menneskerettigheter, på menneskeverd og på like rett for menn og kvinner og har besluttet å arbeide for sosialt framskritt og bedre levevilkår under større Frihet, da medlemsstatene har forpliktet seg til i samarbeid med De Forente Nasjoner å sikre at menneskerettighetene og de grunnleggende friheter blir alminnelig re-

spektert og overholdt, da en allmenn

Polish (Polski)

Zważywszy, że uznanie przyrodzonej godności oraz równych i niezbywalnych praw wszystkich członków wspólnoty ludzkiej jest podstawą wolności, sprawiedliwości i pokoju świata, zważywszy, że nieposzanowanie i nieprzestrzeganie praw człowieka doprowadziło do aktów barbarzyństwa, które wstrząsnęły sumieniem ludzkości, i że ogłoszono uroczyste jako najwznośniejszy cel ludzkości dążenie do zbudowania takiego świata, w którym ludzie korzystać będą z wolności słowa i przekonań oraz z wolności od strachu i niedzy, zważywszy, że konieczne jest zawarowanie praw człowieka przepisami prawa, aby nie musiał doprowadzony do ostateczności – uciekać się do buntu przeciw tytanii i uciskowi, zważywszy, że konieczne jest popieranie rozwoju przyjaznych stosunków między narodami, zważywszy, że Narody Zjednoczone przywróciły swą wiarę w podstawowe prawa człowieka, godność i wartość jednostki oraz w równouprawnienie mężczyzn i kobiet, oraz wyraziły swe zdecydowanie popierania postępu społecznego i poprawy warunków życia w większej wolności, zważywszy, że Państwa Członkowskie

Portuguese

Considerando que o reconhecimento da dignidade inerente a todos os membros da família humana e dos seus direitos iguais e inalienáveis constitui o fundamento da liberdade, da justiça e da paz no mundo; considerando que o desconhecimento e o desprezo dos direitos do Homem conduziram a actos de barbárie que revoltam a consciência da Humanidade e que o advento de um mundo em que os seres humanos sejam livres de falar e de crer, libertos do terror e da miséria, foi proclamado como a mais alta inspiração do Homem; considerando que é essencial a proteção dos direitos do Homem através de um regime de direito, para que o Homem não seja compelido, em supremo recurso, à revolta contra a tirania e a opressão; considerando que é essencial encorajar o desen-

volvimento de relações amistosas entre as nações; considerando que, na Carta, os povos das Nações Unidas proclamam, de novo, a sua fé nos direitos fundamentais do Homem, na dignidade e no valor da pessoa humana, na igualdade de direitos dos homens e das mulheres e se declaram resolvidos a favorecer o progresso social e a instaurar melhores condições

Romanian (Română)

Considerind că recunoașterea demnității inerente tuturor membrilor familiei umane și a drepturilor lor egale și inalienabile constituie fundamentul libertății, dreptății și păcii în lume, considerind că ignorarea și disprețuirea drepturilor omului au dus la acte de barbarie care revoltă conștiința omenirii și că făurirea unei lumi în care ființele umane se vor bucura de libertatea cuvântului și a convingerilor și vor fi eliberate de teamă și mizerie a fost proclamată drept cea mai înaltă aspirație a oamenilor, considerind că este esențial ca drepturile omului să fie ocrotite de autoritatea legii pentru că omul să nu fie silit să recurgă, ca soluție extremă, la revoltă împotriva tiraniei și asupririi, considerind că este esențial a se încuraja dezvoltarea relațiilor prietenești între națiuni, considerind că în Cartă poporale Organizației Națiunilor Unite au proclamat din nou credința lor în drepturile fundamentale ale omului, în demnitatea și în valoarea persoanei umane, drepturi egale pentru bărbați și femei și că au hotărât să favorizeze progresul social și îmbunătățirea condițiilor de viață în cadrul unei libertăți mai mari, considerind că statele membre s-au

Slovak (Slovencina)

Vo vedomí že uznanie prirodzenej dôstojnosti a rovnych a neodcudzite l'nych práv členov ľudskej rodiny je základom slobody, spravodlivosti a mieru na svete, že zneuznanie ľudských práv a pohrdanie nimi viedlo k barbarským činom, ktoré urážajú svedomie ľudstva, a že výbudovanie sveta, v ktorom ľudia, zbavení strachu a núdze, budú sa tešiť slobode prejavu a presvedčenia, bolo vyhlásené za najvyšší cieľ ľudu, že je nutné, aby sa ľudské práva chránily zákonom, ak nemá byť človek donútený uchýliť sa, keď všet-

ko ostatné zlyhalo, k odboju proti tyranii a útlaku, že je nutné podporovať rozvoj priateľských vzťahov medzi národmi, že ľud Spojených národov zdoraznil v Charte znova svoju vieru v základné ľudské práva, v dostojnose a hodnotu ľudskej osobnosti, v rovnaké práva mužov a žien a že sa rozhodol podporovať sociálny pokrok a vytvoriť lepšie životné podmienky za väčšej slobody, že členské štáty prevzaly záväzok zaistiť v spolupráci s Organizačiou Spojených národov všeobecné uznanie a zachovávanie ľudských práv a základných slobod a že rovnaké chápanie týchto práv a slobod má nesmierny význam pre dokonalé

Spanish (Español)

Considerando que la libertad, la justicia y la paz en el mundo tienen por base el reconocimiento de la dignidad intrínseca y de los derechos iguales e inalienables de todos los miembros de la familia humana, Considerando que el desconocimiento y el menosprecio de los derechos humanos han originado actos de barbarie ultrajantes para la conciencia de la humanidad; y que se ha proclamado, como la aspiración más elevada del hombre, el advenimiento de un mundo en que los seres humanos, liberados del temor y de la miseria, disfruten de la libertad de palabra y de la libertad de creencias, Considerando esencial que los derechos humanos sean protegidos por un régimen de Derecho, a fin de que el hombre no se vea compelido al supremo recurso de la rebelión contra la tiranía y la opresión, Considerando también esencial promover el desarrollo de relaciones amistosas entre las naciones, Considerando que los pueblos de las Naciones Unidas han reafirmado en la Carta su fe en los derechos fundamentales del hombre, en la dignidad y el valor de la persona humana y en la igualdad de derechos de hombres y mujeres; y se han

Swedish (Svenska)

Enär erkännandet av det inneboende värdet hos alla medlemmar av mänskosläktet och av deras lika och oförytterliga rättigheter är grundvalen för frihet, rättvisa och fred i världen, enär ringaktning

och förakt för de mänskliga rättigheterna lett till barbariska gärningar, som upprört mänsklighetens samvete, och enär skapandet av en värld, där mänskorna åtnjuta yttrandefrihet, trosfrihet samt frihet från fruktan och nöd, kungjorts som folkens högsta strävan, enär det är väsentligt för att icke mänskan skall tvingas att som en sista utväg tillgripa uppror mot tyranii och förtryck, att de mänskliga rättigheterna skyddas genom lagens överhöghet, enär det är väsentligt att främja utvecklandet av vänskapliga förbindelser mellan nationerna, enär Förenta Nationernas folk i stadgan ånyo uttryckt sin tro på de grundläggande mänskliga rättigheterna, den enskilda mänskans värdighet och värde samt männens och kvinnornas lika rättigheter, även som beslutat främja socialt framåtskridande och bättre levnadsvillkor under större frihet,

Turkish (Türkçe)

İnsanlık ailesinin bütün üyelerinde bulunan haysiyetin ve bunların eşit ve devir kabul etmez haklarının tanınması hususunun, hürriyetin, adaletin ve dünya barışının temeli olmasına, insan haklarının tanınmaması ve hor görülmüş insanların vicdanını isyana sevkeden vahşiliklere sebep olmuş bulunmasına, dehşetten ve yokşulluktan kurtulmuş insanların, içinde söz ve inanma hürriyetlerine sahip olacakları bir dünyanın kurulması en yüksek amaçları oralak ilan edilmiş bulunmasına, insanın zulüm ve baskiya karşı son çare olarak ayaklanmaya mecbur kalmaması için insan haklarının bir hukuk rejimi ile korunmasının esaslı bir zaruret olmasına, uluslararası dosta ilişkiler geliştirilmesini teşvik etmenin esaslı bir zaruret olmasına, birleşmiş Milletler halklarının, Antlaşmada, insanın ana haklarına, insan şahsinin haysiyet ve değerine, erkek ve kadınların eşitliğine olan imanlarını bir kere daha ilan etmiş olmalarına ve sosyal ilerlemeyi kolaylaştırmaya, daha geniş bir hürriyet içerisinde daha iyi hayat şartları kurmaya karar verdiklerini beyan etmiş bulunmalarına, üye devletlerin, birleşmiş Milletler Teşkilatı ile işbirliği ederek insan

Welsh (Cymraeg)

Gan mai cydnabod urddas cynhenid a hawliau cydradd a phriod holl aelodau'r teulu dynol yw sylfaen rhyddid, cyfiawnder a heddwch yn y byd, gan i anwybyddu a dirmygw hawliau dynol arwain at weithredoedd barbaraidd a dreisiodd gydwytod dynolryw, a bod dyfodiad byd lle y gall pob unigolyn fwynhau rhyddid i siarad a chredu a rhyddid rhag ofn ac angau wedi ei gyhoeddi yn ddyhead uchaf y bobl gyffredin, gan fod yn rhaid amddiffyn hawliau dynol a rheolaeth cyfraith, os nad yw pob unigolyn dan orfad yn y pendraw i wrthryfela yn erbyn gormes a thrais, gan fod yn rhaid hyrwyddo cysylltiadau cyfeillgar rhwng Cenhedloedd, gan fod pobloedd y Cenhedloedd Unedig yn y Siarter wedi ail ddatgan ffydd mewn hawliau sylfaenol yr unigolyn, mewn urddas a gwerthy person dynol ac mewn hawliau cydradd gw̄r a gwragedd, ac wedi penderfynu hyrwyddo cynnydd cymdeithasol a safonau byw gwell mewn rhyddid helaethach, gan fod y Gwladwriaethau sy'n Aelodau wedi ymrwymo, mewn cydweithrediad â'r Cenhedloedd Unedig, i sicrhau hyrwyddo parch cyffredinol i hawliau dynol a'r rhyddfaintiau sylfaenol,

Vietnamese

Thần đồng Lê Quý Đôn làm bài thơ về Rắn trọng Lê Quý Đôn tại Trường THCS Lê Quý Đôn, Tp Hải Dương. Ảnh Bảo Ngọc Theo sử sách ghi lại, Lê Quý Đôn (1726 - 1784) thuở nhỏ tên là Lê Danh Phượng, tự Doãn Hậu, hiệu Quê Đường; làm quan thời Lê trung hưng, là nhà thơ, và là "bác học lớn của Việt Nam trong thời phong kiến". Ngày từ nhỏ đã nổi tiếng là thần đồng, trở thành giai thoại và truyền thuyết về trí mẫn tiệp và óc thông minh, xuất chúng của ông. Theo giai thoại ở vùng Duyên Hà (Thái Bình), quê hương Lê Danh Phượng có rất nhiều ao rộng, hồ sâu. Lê Danh Phượng thường cùng bạn trẻ trong làng xuống ao trước công làng để tắm. Tuổi thơ tinh nghịch đang say sưa với trò nhảy trội, cậu nào cũng minh trẫn như nhặng, đứng xếp hàng ở bờ ao nghe "hiệu lệnh", tất cả nhảy tùng xuồng nuóc, lặn ngụp thỏa thích rồi

lên bờ xếp hàng, cứ thế nhảy trội
cuốn hút bọn trẻ trong làng. Một
hôm giữa trưa hè nóng bức, Tiến sĩ
Vũ Công Trấn đến thăm Tiến sĩ Lê
Phú Thú là người bạn cùng đỗ Tiến sĩ
khoa Giáp Thìn 1724 (sau đổi là Lê
Trọng Thí), Lê Danh Phượng cùng
bọn trẻ đang chơi trò nhảy trội thì có
viên quan đi qua, tất cả bọn trẻ
không có áo quần sơ sứ quá nhảy tùng
xuồng ao lăn ngụp. Riêng Lê Danh
Phượng vẫn đứng trên bờ, không hề
thẹn thùng. Cậu bé khâu khinh này
hai tay chắp ra đằng sau, mắt đau đớn
nhìn quan Thượng thư tinh nghịch.
Quan Thượng thư thấy Lê Danh
Phượng đứng đó liền hỏi thăm
đường...

English

Whereas recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world, Whereas disregard and contempt for human rights have resulted in barbarous acts which have outraged the conscience of mankind, and the advent of a world in which human beings shall enjoy freedom of speech and belief and freedom from fear and want has been proclaimed as the highest aspiration of the common people, Whereas it is essential, if man is not to be compelled to have recourse, as a last resort, to rebellion against tyranny and oppression, that human rights should be protected by the rule of law, Whereas it is essential to promote the development of friendly relations between nations, Whereas the peoples of the United Nations have in the Charter reaffirmed their faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person and in the equal rights of men and women and have determined to promote social progress and better standards of life in larger freedom, Whereas Member States have pledged themselves to achieve, in cooperation with the United Nations, the promotion of universal respect for and observance of human rights and fundamental freedoms,...

Esperanto

**Pro tio, ke agnosko de la esenca
digno kaj de la egalaj kaj**

nefordoneblaj rajtoj de ĉiu membroj de la homara familio estas la fundamento de libero, justo kaj paco en la mondo, Pro tio, ke malagnosko kaj malestimo de la homaj rajtoj rezultigis barbarajn agojn, kiuj forte ofendis la konsciencon de la homaro, kaj ke la efektiviĝo de tia mondo, en kiu la homoj ĝuas liberecon de parolo kaj de kredo kaj liberiĝon el timo kaj bezono, estas proklamita kiel la plej alta aspiro de ordinara homoj, Pro tio, ke nepre necesas, se la homoj ne estu devigitaj, sen alia elektebla vojo, ribeli kontraŭ tiranismo kaj subpremo, ke la homaj rajtoj estu protektataj de la leĝo, Pro tio, ke nepre necesas evoluigi amikajn rilatojn inter la nacioj, Pro tio, ke la popoloj de Unuiĝintaj Nacioj en la Ĉarto reassertis sian firman kredon je la fundamentaj homaj rajtoj, je la digno kaj valoro de la homa personeco kaj je la egalaj rajtoj de viroj kaj virinoj, kaj firme decidis antaŭenigi socian progreson kaj pli altnivelan vivon en pli granda libereco, Pro tio, ke la Ŝtatoj-Membroj sin devigis atingi, en kunlaboro kun Unuiĝintaj Nacioj, la antaŭenigon de universala respekto al kaj observado de la homaj rajtoj kaj fundamentaj liberecoj, Pro tio, ke komuna kompreno pri tiuj ĉi rajtoj kaj liberecoj estas esence grava por plena realigo de tiu sindevigo, ...

Greenlandic (Inuktikut)

Ataqqinassusernik inuup
nammineq pigisaanik aammalu
anooqatigiinnut ilaasortaasut
tamarmik naligiimmik
annaasassaanngitsumillu
pisinnaatitaaffeqarnissaannik
akuersissuteqarneq nunarsuarmi
kiffaanngissuseqarnermut,
naapertuilluarnermut
eqqissinissamullu
tunngaviummata, Inuttut
pisinnaatitaaffinnik
sumiginnaanerit asissuinerillu
naakkittaatsuliornerujussuarnik
silarsuarmiunut tarnip
nalunngissusiinik
aalassatsitsisartunik
nassataqartarmata, aammalu
nunarsuarmik inuit
killilersugaanngitsumik
oqalussinnaatitaaffigalugulu
upperisakkut

pisinnaatitaaffeqarfiannik
ersiorfiginagulu
atugarliorfigisassarinngisaannik
pilersitsinissaq inuaat
anguniagaattut pingaarcerpaatut
tusariunneqartareersimammat,
pingaaruteqarluinnarmat
inuiaqatigiit akornanni
ikinngutinnersumik
pissuseqarnissaq
annertusarniassallugu,
pingaaruteqarluinnarmat inuttut
pisinnaatitaaffiit inatsisitigut
illersorneqarnissaat, inuk allatut
sapilerluni qunutitsinermut
qonusiaanermullu
akiuunniartariaqalissanngippat,
Naalagaaffiit Peqatigiit inuisa
isumaqatigiissutikkut
uppernarsaqqimmassuk inuttut
pisinnaatitaaffiit tunngaviusut, ...

Danish

Da anerkendelse af den mennesket iboende værdighed og af de lige og ufortabelige rettigheder for alle medlemmer af den menneskelige familie er grundlaget for frihed, retfærdighed og fred i verden, da til sidesættelse af og foragt for menneskerettighederne har ført til barbariske handlinger, der har oprørt menneskehedens samvittighed, og da skabelsen af en verden, hvor menneskene nyder tale- og trosfrihed og frihed for frygt og nød, er blevet forkynnt som folkenes højeste mål, da det er af afgørende betydning, at menneskerettighederne beskyttes af loven, hvis ikke mennesket som en sidste udvej skal tvinges til at gøre oprør mod tyranni og undertrykkelse, da det er af afgørende betydning at fremme udviklingen af venskabelige forhold mellem nationerne, da De forenede Nationers folk i pagten påny har bekræftet deres tro på fundamentale menneskerettigheder, på menneskets værdighed og værd og på lige rettigheder for mænd og kvinder, og har besluttet at fremme sociale fremskridt og højne levevilkårene under større frihed, ...

Luxembourgish

(Lëtzebuergeresch)
Well d'Unerkennong vun der
Dignitéit, déi all Mémber vun der
Mënschefamill gebuer as, a vu
sénge gläichen an onersetzleche
Rechter de Féllement vun der
Fräiheit, der Gerechtegeet an

dem Fridden an der Welt as, Well et do, wou d'Mënscherechter n t unerkannt an n t respekt ert gin, zu barbareschen Akte koum, d i d'Gew  sse vun der ganzer M  nschheet revolt ieren a well d'Schafe vun enger Welt, an deer d'M  nschen d'Fr  heit vum Wuert a vum Glaf hun, an deer se fr  i si vu Fuurcht an Nout, als dem M  nsch s  in h  chst Striewe proklam  ert gouf, Well et haapts  chlech dr  em geet fir duerch e Rechtssystem Hand iwwer d'M  nscherechter ze halen an datt de M  nsch doduerch n t forc  iert g  t fir s  i leschten Auswee an der Revolt g  int d'Tyrannei an d'  nnerdr  ektgin ze sichen, Well et haapts  chlech dr  em geet fir d'Entw  cklong vun de fr  endschaafleche Relatiounen t  scht den Natiounen z'encourag  ieren, Well an der Charta d'V  lleker vun de Vereenten Natiounen op en Neits hire Glaf an d'Grondrechter vum M  nsch, an d'Dignit  t an an de W  ert vun der m  nschlecher Persoun, ...

Rhaeto-Romance (Rumantsch)
Considerond che la reconuschiantscha da la dignit  t da tut ils members da la famiglia umana e da lur dretgs equals ed inalienabels furma il fundament da la libertad, da la giustia e da la pasch en il mund; considerond che la sconuschiantscha ed il spretsch dals dretgs umans han man   ad acts da barbaria ch'offendan la consciencia da l'umanidad e che la creaziun d'in mund, en il qual ils umans han la libertad da discurrer e da crair libers da terrur e miseria,   vegnida proclamada sco l'aspiraziun suprema da l'uman; considerond ch'igl    essenzial da proteger ils dretgs umans cun leschas per ch'il carstgaun na saja betg sfurz   d'applitgar sco davos med la revolta cunter la tirannia e l'oppressiun; considerond ch'igl    essenzial da promover las relaziuns amicablas trantler las naziuns; considerond ch'ils pievels da las Naziuns Unidas han proclamat danovamain en il statut lur cardientscha en ils dretgs fundamentals dal carstgaun, en la dignit  t ed en la valita da la persuna umana, en l'egalit  t dals dretgs dad um e dunna, ...

Mayan (Yucateco)
Tumeen u kuxtal w  inik x-m  a pa-litzilil, u chiimpolta'al yetel u cha'a-bal u kuxtal y  ok'ol kaab ich jedz   olal, ti'ku taal tu chiimpolta'al u no'oja'anil kuxtal sijnal yetel w  inik bey je'ex xan sijnal u najmalmajil keet kuxtal, mixm  ak unaj u lu'sik ti'tul  akal u w  inikil y  ok'ol kaabe', Tumeen y  o'lal ma'ojelta'an ku beetik u mixba'alkuunsa'al u najmalil u kuxtal w  inik, dzo'ok u beetik u y  uchul seen k'aak'as ba'a-lo'ob tu t  aan u no'aja'anil u tuukul w  inik; yetel tumeen dzo'ok u ya'a-la'al u jach nojochil ba'ax ku dzii-boltik wiinike', u kajtal y  ok'ol kaab tu'ux ka'a kuxlak luk'a'an u sajakil yetel x-m  a o  tzilil, ka'a b  eyak u ya'alik ba'ax ku tukultik yetel u kili'ichkuunsik je'e m  akalm  ak Yumtzilil u k'  ate', Tumeen tun le najmal sijnal yetel w  inik jach k'a'abet u bo'oybesa'al tu y  anal jum-p  el Noj A'almaj T'aan, u ti'al ma'u beeta'al u liik'il wiinik ba'ate'el tumeen u talamil kuxtal yetel u nuunsa'al, Tumeen ku tukulta'al xan jach k'a'abet u kaxanta'al bix uchak u bisikuba ma'alob tul  akal u kaaji-lo'ob y  ok'ol kaab, ...

Dagbani

Y  liman  li, b  ehigu kam yi yen mali kore ni dariza za   n cha   sal' mini o kpee sunsuuni faashee ka be che tab'b  bbu ni tab' muxsubu yiru   yiru  . Din lan pahi, di bi tu ka b  oliyoli be be nimdi ni. Din nyaanja, di bi lan tu ka zab ch  oxima   jan ka alifaani g  r be be sunsuuni. Y  lt  x' yoya lala n yi d  oxsi nam t  bu, ka bebu k  n tulaale. Sal-nim yi lihimi   em zal'she  ja   jan be litaafi   o ni ka zilsigu ni fabila nabigi m-maan pahi nabili be sunsuuni. Ashee t  xsigu ni shaawara ni be sh  eli, fabila ni yo- item ka ka di beni. Din ni che ka fukumsi ni muxsigu saxim z  simdi ka sokam ti z  r'n bahiri o sol'la, di tuya ka ti ni   kookali ni   ti suhu ni, ka zal'she  ja   ankam be litaafi   o ni daalifaani tabili sokam. Zal'she  ja din be litaafi   o ni lan nyela din t  ndi aminsi ni z  simdi ka bukaata kam maana. Ti  gbana Na  gban Yini Laxi  gu sh  eli be ni boli yub  lg' Yunnaitid Neishins la nim zaa dihi nuu g  o ni ka dama be zaa yuya ni di kpa  si zal'she  ja   jan zaa nye   jan kpa  sir z  simdi ni t  xsigu ti  gbana sunsuuni. ...

Catalan (Catal  )

Considerant que el reconeixement de la dignitat inherent i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la família humana   s el fonament de la llibertat, la justicia i la pau en el m  n, Considerant que el desconeixement i el menyspreu dels drets humans han originat actes de barb  rie que han ultratjat la consci  ncia de la humanitat; i que s'ha proclamat com l'aspiraci  n m  s elevada de tothom l'adveniment d'un m  n on els   ssers humans, deslliurats del temor i la mis『eria, puguin gaudir de llibertat d'expressi   i de creença, Considerant que   s essencial que els drets humans siguin protegits per un r  gim de dret per tal que les persones no es vegin for  ades, com a   ltim recurs, a la rebelli   contra la tirania i l'opressi  , Considerant tamb   que   s essencial de promoure el desenvolupament de relacions amistoses entre les nacions, Considerant que els pobles de les Nacions Unides han ratificat en la Carta llur fe en els drets humans fonamentals, ...

Frisian

Yn betinken nommen dat it erkennen fan de ynherinte weardichheid en fan de gelikense en   nferfrjemdbere rjochten fan alle leden fan de minskemienkip gr  nslach is foar de vrijheid, rjochtfeardigens en frede yn'e wr  ld; Yn betinken nommen dat it oan'e kant skoven en lytsachtsjen fan'e rjochten fan'e minske laat hawwe ta barbaarske dieden, dy't it gewisse fan it minskdorn faksearre hawwe en dat de komst fan in wr  ld d  r't minsken vrijheid fan mieningsutering en leauwe barre mei, en hja frij w  ze sille fan eangst en ferlet, ferkundige is as it heechste ideaal fan elk minske; Yn betinken nommen dat it fan it grutste belang is dat de rjochten fan de minske beskerme wurde, troch de suppremaasje fan it rjocht, dat de minske net twongen wurde mei om yn l  ste ynst  nsje syn taflecht te nimmen ta opst  n tsjin tyranny en   nderdrukking; Yn betinken nommen dat it fan it grutste belang is de   ntjouwing fan freonskiplike betrekkings tusken de naasjes fuort te sterkej; Yn betinken nommen dat de folken

fan 'e Feriene Naasjes yn it Hânfest
har betrouwen ...

Latin (Latina)

Omnium humanae gentis partium perspecto et cognito consensum fidemque propriae dignitatis atque iurium, quae omni tempore aequa et paria esse debent nec alienari possunt, totius terrae libertatis iustitiae pacis esse initium; hominis iurium perspecto et cognito contemptum et neglegentiam ea facinora atrocias tulisse ut morum humanorum conscientiam religionemque minuerint, atque etiam aetatis initium, qua omnes homines loquendi libertate et credendi utantur, nihil terroris indigentiaeque timentes, maximum, quod homo expetiverit, renuntiatum; hominis iura perspecto et cognito legum regimine defendi necesse, si cupiunt hominem, ultima ratione, ad nimiae vexationi ac crudeli dominationi reclamitandum non sollicitari; Gentium coniunctionibus perspecto et cognito magis magisque in dies faveri necesse; Gentium Coniunctarum perspecto et cognito nationes in Constitutione propria iuribus hominis praecipuis fidem se habere confirmavisse, ipsius hominis dignitati et virtuti, ...

Bosnian

Budući da su priznavanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotudivih prava svih članova ljudske obitelji temelj slobode, pravde i mira u svijetu, Budući da su nepoštivanje i preziranje prava čovjeka imali za posljedicu akte, koji su grubo vrijeđali savjest čovječanstva, i budući da je stvaranje svijeta u kojem će ljudska bića uživati slobodu govora i vjerovanja i slobodu od straha i nestošice bilo proglašeno kao najviša težnja običnih ljudi, Budući da je bitno da prava čovjeka budu zastićena vladavinom prava, da čovjek ne bude primoran da kao posljednjem sredstvu pribjegne pobuni protiv tiranije i ugnjetavanja, Budući da je bitno da se unapređuje razvoj prijateljskih odnosa između naroda, Budući da su narodi Ujedinjenih nacija ponovo potvrdili u Povelji svoju

vjeru u osnovna prava čovjeka, u dostojanstvo i vrijednost čovjekove osobe i u ravnopravnost muškaraca i žena i posto su odlučili da unapređuju društveni napredak i bolji životni standard u široj slobodi, Budući da su se Države Članice obavezale da, u suradnji s Ujedinjenim nacijama, ...

Serbian (Srpski)

Pošto je priznavanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotudivih prava svih članova ljudske porodice temelj slobode, pravde i mira u svetu; pošto je nepoštovanje i preziranje prava čoveka vodilo varvarskim postupcima, koji su vredjali savest čovječanstva, i pošto je stvaranje sveta u kojem će ljudska bića uživati slobodu govora i verovanja i biti slobodna od straha i nemaštine proglašeno kao najviša težnja svakog čoveka; pošto je bitno da prava čoveka budu zaštićena pravnim sistemom kako čovek ne bi bio primoran da kao krajnjem izlazu pribegne pobuni protiv tiranije i ugnjetavanja; pošto je bitno da se podstiče razvoj prijateljskih odnosa medju narodima; pošto su narodi Ujedinjenih nacija u Povelji ponovo proglašili svoju veru u osnovna prava čoveka, u dostojanstvo i vrijednost čovjekove ličnosti i ravnopravnost muškaraca i žena i posto su odlučili da podstiču društveni napredak i poboljšaju životni standard u većoj slobodi; pošto su se države članice ...

Changane (Mozambique)

Hi ku xixima le svaku a ku hlonipha ka lisima ni tinfanelo leti ti lum-baka a lixaka la ximunhu y ndlela yò sungula leyi yi fanelaka ku landziwa a ku kota ku a vanhu va hanya è nkhululekeni, hi kurhula ni ku fana à misaveni; Hi ku tiva le svaku a ku kala ku tiva ni ku xixima a tinfanelo tà wumunhu ku bzalile nse-leyi yi nga hombolokisa mahan-yele ni mapimisele ya ximunhu, ni ku tiva le svaku a ku navela kukulu ka vanhu va misava y ku hanya è kurhuleni, na va nga thxaviseliwi kumbe ku hanya hi wusiwana, na va nga thxavi ku khulumu, ku veka mavonele kumbe ku kholwa; Hi ku xixima le svaku y sva lisima a ku vikela tà tinfanelo tà ximunhu hi ku

bzàla mafùmele lawa ma hloniphaka tinfanelo lèti, svanga ndlela ya ku heta wupfukeli leli vanhu va li-yendlaka hi kola ka kutwa tixánisà ni wukhinyavèzi; Hi ku xixima le svaku y sva lisima a ku seketela ni kuyandzisa a wunghani xikarhi ka matiku hin'kwawu ya misava; Hi ku xixima le svaku a svithsungu sva matiku ...

Bugisnese

Pura ritimbang nasengnge dipattongengngi ri asengnge allebbireng napanjajie puang seuwae na hak-hak pada nappunnai manengnge salasureng padatta rupa tau ianaro simulangenna riasengnge merdeka e . Ade'e na atennangengnge tuo ri linoe. Pura ritimbang nasengnge gau de'e nasipakalebbireng pole padatta rupa tau ianaro mancaji pangkaukang makassara najajianni maggoppo maneng accairengnge na ajapparu'e ri laleng atina rupa tau. na ri purennuangri rijajiangi seddi lino naonroi'e padatta rupa tau ye'paneddingi'e riasengnge ininnawa mappau ada tongeng na ininawa suju'e ri Puang seuwae sibawa ininawa leppe'e pole riasengnge akkitareng na teggennekengnge pura mancaji seddi purennuang marilaleng pole taumaegae. Pura ritimbang nasengnge hak-hak padatta rupa tau parellu riatoro ri lalenna sure hukung'e, narekko de wedding seddi seddi tau nateru-terusi molai laleng salae na nasengnge laleng madeceng naola makkuraga pacelliri sifa' salae ye temmappakasitaue. Pura ritimbang nasengnge sipakau ripadatta massalassureng pole seddi negara sibawa negara laingne parellu ri pamasse. ...

Ewe/Eve

Esi wode dzesi kôtêe be, amegbetôwo katâ fe gomekpôkpo sosoe, anye gômedokpe na amegbetofomea fe ablôdemenôno, nutefewowôkple ñutifafa le xexeame ta la. Esi eme va kôfâa be, ablôdevinyenyé si nye amegbetô desiaje to la ñu mabumabu akpô gbœ wòtso be hlônuwôwôde amegbetofomea ñu va bôta la, amewo fe dzitsinya va tsî tre ðe

nuwɔna vloe sia ŋuti ale wode
 adzogbe hedoe kplikpaa be, le egbe
 xexe sia me la, ele be amegbeto
 nano agbe le ablɔde me, ađe eđe didi
 agbło faa vɔvɔ manɔmee, asubo
 nusi dzi wòxɔ se, avo tso
 ŋodzidodoname si me eye hiākame
 maganye agbenɔnɔ fe afɔklinu na
 ame hahoawo o ŋuti la, Esi wođo
 kpe edzi be, ehiā be se nadzo
 Amegbeto fe Ablɔđevinyenye ŋu
 Kpedozinya la ŋu, be ametetedeto
 kple funyafunyawɔwɔ ame
 magawɔe be ame ađeke nayi
 eđokui ta ɔli gei la to aglădzedze
 me o ŋuti la, Esi wohiā vevie be
 woado dukɔ kple dukɔwo dome
 kadodo qe ŋgo le xexemedukɔwo
 katâ dome ta la, Esi Xexeme Dukɔ
 Fofuawo qe adzogbe le wofe Đođo
 si te wode asie la me be, to
 Amegbeto fe ablɔđevinyenye ŋu
 Kpedozinya me la, amegbeto
 qesiade, eđanye nyɔnu alo ŋutsu o,
 ...

Kurdish

Herweki nasina weqara pêgirê
 hemû endamên malbata mirovî û
 mafêñ wan ên wekhev û (jénager)
 bingehê azadî, dad û aşitiya cihanê
 pêk tîne, Herweki nenasin û
 piçûkdîtina mafêñ mirov rê dan
 barbar ku wijdana mirovhiyê didin
 isyanê û avakirina cihaneke ku tê
 de ewê heyinêñ mirovî di peyivîn û
 bawerkirinê de serbest bin, ji xof û
 belengaziyê rizgar bin wek
 xweziya bilindtirîn a mirov hate
 ilan kirin, Herweki bingehî ye ku
 mafêñ mirov ji alî rejîmeke hiqûqî
 bén parastin ji bo ku mirov mecbûr
 nemîne, wek çara dawîn, li dijî
 zorkarî û zulmê rabe, Herkekî
 teşwîqa pêşvebirina peywendiyêñ
 dostaniyê di navbera netewyan de
 bingehî ye, Herweki gelên
 Netewyen Yekbûyî di Destûrê de ji
 nû ve baweriya xwe ya bi mafêñ
 bingehî yêñ mirov, di nav weqar û
 rûmeta kesê mirovî de û di
 wekheviya mafêñ mér û jinan de,
 dane zanîn û diyar kirin ku ew

zorkarî û zulmê rabe, Herkekî
 teşwîqa pêşvebirina peywendiyêñ
 dostaniyê di navbera netewyan de
 bingehî ye, Herweki gelên
 Netewyen Yekbûyî di Destûrê de ji
 nû ve baweriya xwe ya bi mafêñ
 bingehî yêñ mirov, di nav weqar û
 rûmeta kesê mirovî de û di
 wekheviya mafêñ mér û jinan de,
 dane zanîn û diyar kirin ku ew

biryadar in ku arîkarî bidin
 pêşveçûna çivakî û bicihkirina
 mecalên çêtir ên jiyanê di nav
 serbestiyeke mestir de, Herweki
 dewletêñ endam qewl dane, ...

Sami/Lappish

Danne go friddjavuođa,
 vanhurskkisvuođa ja rafi vuodđu
 máilmmiss lea buot olmmošgoddái
 gullevacaid lunddolaš
 olmmošárvvu dovddiidus ja sin
 dássásâš ja massemahttun
 vuogatvuodaid dovddiidus, danne
 go olguštus
 olmmošvuoigatvuodain ja
 badjelgeahčanvuhta daid hárráí
 lea mieddisbuktán veahkájo jaš
 daguid, mat leat suorggahan
 olmmošgotti oamedovddu, ja
 danne go álmogii alimus
 joksanmearrin lea dovddastuvvon
 dakkáraš máilmimi ovdanšaddu,
 gos lea sárdnun- ja
 oskkofridjavuođa ja gos lea
 balus ja heađis friddjavuođa,
 danne go lea vealtameahttun
 dárbašlaš suodjalit
 olmmošvuoigatvuodaid lága
 bokte, amaset olbmot fertet
 manimuš headisteaset stuimádag
 noastit bággoválldi ja soarddu
 vuostá, danne go lea deatalaš
 ovddidit ustitalaš gaskavuođaid
 gárgedusa náššuvnnaid gaskkas,
 danne go Ovtastuvvon
 Náššuvnnaid álmogat lihtu bokte
 ođasis duocđaštit sin oskkuset
 olbmo vuocđđovuoigatvuodaide,
 olmmošoktagasa árvui ja
 mávssolašvuhtii, ...

<https://www.ohchr.org/>